

Вікторія Гапона

*курсантка, рядовий поліції, Донецький державний університет
внутрішніх справ, м. Кропивницький*

Ольга Габорець

*доктор філософії, доцент, доцент кафедри оперативно-розшукової діяльності
та інформаційної безпеки,
Донецький державний університет внутрішніх справ, м. Кропивницький*

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО РОЗВИТКУ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ЧЕРЕЗ ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ ТА ВИХОВАННЯ

Сучасна система освіти зазнає суттєвих змін під впливом глобальних трансформацій та технологічного прогресу, що вимагає перегляду традиційних підходів до навчання та виховання. В умовах динамічного розвитку суспільства та стрімких змін на ринку праці все більшої актуальності набуває розвиток компетентностей здобувачів освіти. Компетентнісний підхід, який базується на інтеграції знань, умінь та цінностей, стає фундаментальним вектором освітньої політики багатьох країн. Важливу роль у цьому процесі відіграють інноваційні методики навчання та виховання, що сприяють формуванню не лише академічних знань, але й розвитку креативного мислення, комунікаційних навичок, здатності до самостійного прийняття рішень та вирішення складних проблем.

Інноваційні методики навчання спрямовані на вдосконалення освітнього процесу шляхом впровадження новітніх технологій, активних методів навчання та індивідуалізації навчальних програм. Одним із ключових аспектів таких підходів є акцент на практичній складовій навчання, що дозволяє здобувачам освіти безпосередньо застосовувати отримані знання у реальних життєвих ситуаціях. Це відповідає вимогам сучасного суспільства до професійної мобільності та здатності адаптуватися до змін.

Серед основних інноваційних методик можна виділити такі підходи, як проєктне навчання, проблемно-орієнтоване навчання, змішане навчання (blended learning), використання технологій віртуальної та доповненої реальності, а також гейміфікація освітнього процесу. Ці підходи забезпечують не тільки ефективне засвоєння знань, але й розвиток критичного мислення, здатності працювати в команді та самостійного прийняття рішень.

Проєктне навчання є одним із найбільш ефективних інструментів формування компетентностей, оскільки воно спрямоване на вирішення реальних

проблем або завдань шляхом колективної чи індивідуальної роботи над проектом. Цей підхід дозволяє здобувачам освіти розвивати навички аналізу, планування та виконання складних завдань, що є необхідними в умовах сучасного ринку праці. Проекти сприяють розвитку відповідальності, лідерських якостей, здатності до комунікації та критичної оцінки результатів.

Проблемно-орієнтоване навчання передбачає вирішення складних проблемних ситуацій, що стимулює когнітивну активність і творче мислення. Ця методика сприяє розвитку навичок пошуку інформації, аналізу даних та знаходження інноваційних рішень. Завдяки цьому підходу здобувачі освіти вчаться працювати в умовах невизначеності та розвивають здатність до швидкого прийняття рішень, що є ключовою компетентністю в сучасному світі.

Змішане навчання, яке поєднує традиційні методи викладання з онлайн-освітніми платформами, дає можливість індивідуалізувати процес навчання, враховуючи потреби та інтереси кожного здобувача освіти. Такий підхід дозволяє підвищити гнучкість освітнього процесу, забезпечуючи доступ до навчальних матеріалів у будь-який час і з будь-якого місця, що значно підвищує автономність навчання. Цифрові технології також надають можливість інтерактивного навчання через використання відеоматеріалів, симуляцій та інтерактивних завдань, що робить навчальний процес більш привабливим та доступним.

Технології віртуальної та доповненої реальності (VR та AR) відкривають нові горизонти для розвитку компетентностей. Вони дозволяють створювати імерсивні навчальні середовища, де студенти можуть відпрацьовувати свої навички в реальних або змодельованих ситуаціях, що значно покращує якість засвоєння матеріалу. Ці технології також сприяють розвитку просторового мислення, що є важливим для інженерних, медичних та інших технічних спеціальностей.

Гейміфікація, яка передбачає впровадження ігрових елементів в освітній процес, є інноваційним підходом до підвищення мотивації здобувачів освіти. Використання системи нагород, досягнень та рівнів допомагає створити позитивне навчальне середовище, яке стимулює студентів до активної участі та постійного самовдосконалення. Гейміфікація сприяє розвитку таких компетентностей, як креативність, командна робота, стратегічне мислення та вміння приймати рішення в умовах обмежених ресурсів.

Окрім навчальних методик, важливу роль у формуванні компетентностей відіграє виховання. Інноваційні підходи до виховання спрямовані на розвиток моральних та етичних цінностей, емоційного інтелекту, комунікативних навичок та здатності до ефективної соціальної взаємодії. Виховання, яке базується на принципах гуманізму, співпраці та взаємоповаги, сприяє формуванню

соціальних компетентностей, необхідних для успішної інтеграції у сучасне суспільство.

Інтеграція емоційного та соціального навчання в освітній процес допомагає здобувачам освіти розвивати навички саморегуляції, управління стресом та ефективного спілкування. Це особливо важливо в умовах сучасного суспільства, де емоційна стійкість та здатність до ефективної взаємодії з іншими є ключовими чинниками професійного та особистісного успіху.

Отже, сучасні підходи до розвитку компетентностей здобувачів освіти через інноваційні методики навчання та виховання дозволяють забезпечити високий рівень підготовки до викликів, які ставить перед ними сучасне суспільство. Інтеграція новітніх технологій, активних методів навчання та виховання сприяє формуванню ключових компетентностей, необхідних для успішної професійної реалізації. Впровадження інноваційних методик навчання підвищує ефективність освітнього процесу, роблячи його більш гнучким, індивідуалізованим та орієнтованим на реальні потреби сучасного ринку праці.

Ольга Габорець

*доцент кафедри оперативно-розшукової діяльності та інформаційної безпеки,
факультету №3, доктор філософії, доцент
Донецький державний університет внутрішніх справ*

Дмитро Вергун

*Курсант 2-го курсу Факультету №3
Донецького державного університету внутрішніх справ,
м.Кропивницький*

ВИКОРИСТАННЯ ВІРТУАЛЬНОЇ ТА ДОПОВНЕНОЇ РЕАЛЬНОСТІ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ: ПЕРСПЕКТИВИ ТА ВИКЛИКИ

Інноваційні технології, такі як віртуальна реальність (VR) та доповнена реальність (AR), є сучасними інструментами, що трансформують освітній процес, надаючи нові можливості для глибшого та ефективнішого засвоєння знань. Використання VR та AR в освіті розглядається як один із перспективних напрямів підвищення мотивації, інтерактивності та персоналізації навчального процесу. Однак поряд із цим виникає низка викликів, що потребують детального дослідження та розв'язання для ефективного впровадження цих технологій у освітнє середовище.